

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hírek. A Magyar Tudományos Akadémia legutóbbi gyűlésén *Darányi* Ignác dr. földmivvelésügyi minisztert tiszteleti tagjául választotta, elismerését fejezve ki ezzel a miniszternek a gazdasági tudományok, kísérletügy, szakoktatás és szakirodalom fejlesztésére és támogatására irányuló következetes és áldozatkész működéséért.

Ugyanez a gyűlés *Tuzson* János dr. egyetemi magántanárt levelező taggá választotta.

A vidéki erdészeti egyesületek köréből. Arad, Lugos, Temesvár, Déva vidékének erdészeti egyesülete rendes közgyűlését f. hó 9-én Temesvárt tartotta meg. A gyűlés lefolyásáról lapunk legközelebbi számában hozunk hírt.

Borsod, Gömör, Heves megyék erdészeti egyesülete közgyűlését, amint lapzártakor értesülünk, Gyöngyös város erdejének és *Barna* Gábor és fiai parkettagyárának megtekintésével kapcsolatosan f. hó 29-én d. e. 11 órakor tartja meg Mátrafüreden. A tárgysorozatból kiemeljük a magánerdőtisztek helyzetére vonatkozó bizottsági jelentést és *Elek* Istvánnak az erdészeti birtokpolitikáról szóló felolvasását.

Uj erdőtörvény Romániában. A román kormány a kamarának törvényjavaslatot terjesztett elő, mely az eddig érvényben volt erdőtörvény rendelkezéseit jelentékeny mértékben szigorítja, a közbirtokossági erdők ügyét szabályozza és ezen erdők eladását megnehezíti.

Az előterjesztett törvényjavaslat értelmében az erdőbirtokosoknak birtokos-szövetkezetben kell egyesülniök, mely szövetkezetet a magánosokkal és hatóságokkal szemben külön szabályok szerint alakítandó igazgatótanács képvisel. Ez az igazgatótanács eladásokat nem eszközölhet; a faeladások a földmivvelésügyi minisztérium útján és nyilvános versenytárgyalások alapján jönnek létre. *Fr. L.*

Erdői tüzek. A hosszas áprilisi szárazság következtében ismét több helyen fordultak elő erdei tüzesetek. Nagyobb erdei tüzekről adnak hírt a napilapok Rohonc és Léka (Vas m.), Szilágysomlyó és Belényes vidékéről.

Az agancskiállításon, amely eltérően az eddigi szokástól, nem őszszel, hanem tavasszal (május 1—15.) tartatott meg és gazdag tartalmával tünt ki, amennyiben 411 db. vadászszákmány volt kiállítva, a nyílt területen lőtt szarvasagancsok közül a Kállay Miklós által Felső-Vissón lőtt szarvasnak József főherczeg által kiállított 18-as agancsa nyerte el az első díjat. Az agancs súlya 9,6 kg, a szár hossza 125 cm, a rózsa körmérete 30 cm. A többi díjak nyertesei nyílt területen lőtt szarvasok után a következők: Majláth László gr., Frigyes főherczeg, Gallay Dániel, Almásy Dénes gr., Bánffy János br., Majláth László gr., Heinrich Ferencz és Pánczél Ottó.

A vízi rigó kártékonyságáról. Gróf Forgách László ezelőtt két évvel körösmezői kincstári vadászterületén pisztrángtenyésztés céljából halköltő-házat épített.

Mivel a miniszteri engedély késett, már 1907. év tavaszán szabadon, vagyis a patakba elhelyezett halköltő-edényben költetünk ki több ezer darab ikrát. Az 1907—1908. évi költési időszakban azonban a már kész halköltő-házban tartott hét halköltő-edényből mintegy 25.000 db. halat bocsátottam ki a benépesítendő patakokba. Ugyanezt teszszük az idén, remélhetőleg ugyanolyan sikerrel.

A benépesítéssel kapcsolatosan azonban a vízi rigó is nagy számban megjelent. Ez a jelenség, illetőleg a kincstári erdőgondnokságnak az az intézkedése, melylyel a vízi rigó alkalmi pusztítására a vadőröknek általam kiadott rendeletet visszavonatta, készít ezen sorok írására.

Nem emlékszem, vagy talán elkerülte figyelmemet az, hogy az erdészeti vagy vadászati lapok a vízi rigó védelmére vonatkozó rendelkezést közöltek volna.*) A kir. erdőgondnokság erre vonatkozó felhívására pusztítási rendeletemet természetesen visszavontam, de azért a dologba belenyugodni nem tudtam, mivel a vízi rigót, bár az éneklő madarak közé tartozik, a halászatra károsnak tartom.

*) A vízi rigót az erdészeti kísérleti állomáson Vollnhofer Pál által végzett, igen kiterjedt gyomorvizsgálatok kedvező eredménye alapján helyezte a földmivelésügyi miniszter védelem alá 1904. évi 19.384. sz. rendeletével, amelyet annak idején az „Erd. L.” is közöltek.

Legjobb bizonyítéka ennek az a közvetlen tapasztalatom, hogy míg a vadászbérlet első hét évében alig láttunk 1—2 vizi rigót, az utolsó két évben, vagyis a patakok benépesítése után ugyanazon a területen 15—20 db. vizi rigó vadászik hat hónapon keresztül nap-nap mellett, ami semmi esetre sem lehet hasznos a haltenyésztésre.

Hogy patakjainkban a vizi rigók annyira megszorodtak, mi is kezdtük őket megfigyelni és daczára annak, hogy ritkán van alkalom a legkitartóbb utánjárás mellett is a vizi rigó rablásait közvetlenül megfigyelhetni, mégis sikerült karácsony táján ilyen kis rablót meglepnem, mikor egy kis halat a vizből kihozva, annak fogyasztásához akart látni, melyben azonban fegyverem megakadályozta. Oda érve, körülbelül 5 cm hosszú pisztrángot találtam, valószínűleg egyet azok közül, melyeket már én bocsátottam a patakba.

De feltéve, hogy a halak pusztításával talán mégsem tesz nagy kárt, mert állítólag kevéssel és értéktelen hallal táplálkozik, bár ezzel elvonja a pisztrángot az amugy is szűken előforduló finomabb falattól és nem is tudom most már elhinni, hogy a vizi rigó a pisztrángos patakokban éppen oly rendkívüli kicsi mennyiségben előforduló más fajta hallal táplálkoznék csupán, annál inkább káros azonban a halikrák pusztítása által. Báró Révay Gyula haltenyésztőjében erre vonatkozólag kellemetlen tapasztalatot tettek. Észrevették ugyanis, hogy a halköltőházból az ikrák egyre fogynak. Megtettek minden képzelhető óvintézkedést és daczára annak az ikrák csak fogytak. Végre több ezer ikra eltünése után állandó megfigyelés tárgyává tették a halköltőházat s rájöttek, hogy egy vizi rigó egy kis lyukon belopódzott a halköltőházba és az pusztította az ikrákat.

Szerény nézetem szerint tehát feltétlenül bebizonyított tény a vizi rigónak káros hatása a haltenyésztésre és akkor ha eltekintünk attól, hogy éneklő madár és nem fektetünk arra sulyt, hogy ezen madár megjelenése otthonosabbá és szelidebbé változtatja a vadont, akkor a haltenyésztésnek legalább első 4—5 évében pusztítandó volna, mert ha nem annyira a halpusztítás, de az amugy is az idő viszontagságainak legjobban kitett és veszélyeztetett pisztrángokra pusztítása által a pisztrángtenyésztésre igen káros.

Répászky István.

Kérelem. Az Erdészeti Zsebnaptár 1910. évi kiadásába felveendő erdőtishti czimtar lehető pontos és megbízható adatok alapján való összeállíthatása végett tisztelettel kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy az erdőtishti névsort a lakhelyek megjelölésével (vármegyénként elkülönítve) az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalával f. é. augusztus hó 15-éig közölni sziveskedjenek, különösen akkor, ha a f. évi zsebnaptár is netalán elavult adatokat tartalmazna.

Az Erdészeti Zsebnaptár elfogyott. Hiábavaló megrendelések elkerülése végett értesítjük a t. szakközönséget, hogy az Erdészeti Zsebnaptár 1909. évi kiadása teljesen elfogyott és hogy régebbi évfolyamokkal sem szolgálhatunk.

Halálozások. *Vadászfy* Jenő m. kir. közalapítványi erdőtanácsos, az Országos Erdészeti Egyesület alapító s egyuttal választmányi tagja f. hó 3-án hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogult életrajzi adatait lapunk más helyén közöljük.

Nagysuri *Böckh* János ny. min. tanácsos, a m. k. Földtani Intézet volt igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a III. oszt. vaskoronarend lovagja stb. f. hó 10-én 69 éves korában elhunyt. A hazai geológiai kutatás, a Földtani Intézet és a Földtani Társulat felvirágoztatása körül hervadhatatlan érdemeiket szerzett.

Elhunytak továbbá: tavarnoki *Stummer* Ágoston báró v. b. t. t. földbirtokos, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja, *Voigt* Herman faipar r. t. igazgató (Debreczen), *Ganovszky* Gusztáv ny. m. k. főerdész (F.-Vissó) és *Vranay* István urad. erdőőr (István-telek, Zemplén m.) rendes tagok.

Béke hamvaikra!

